

Spis treści

Wstęp	7
1. Aglomeracje miast w ujęciu ontologicznym. Przegląd badań	19
1.1. Dorobek naukowy i proces badawczy	19
1.2. Przegląd badań nad zagadnieniem sił miastotwórczych — dośrodkowej i odśrodkowej	31
2. Siły miastotwórcze w układzie osadniczym i ich działanie. Próba wyjaśnienia w ujęciu mechaniczystyczno-termodynamicznym	51
2.1. Siły dośrodkowa i odśrodkowa	51
2.2. Działanie miastotwórczych sił dośrodkowej i odśrodkowej	56
2.3. Dualny charakter sił miastotwórczych	59
2.4. Dwa typy sił miastotwórczych w jednym mieście lub aglomeracji miejskiej	61
2.5. Układ jako sfera oddziaływania sił miastotwórczych	63
2.6. Układ inercjalny a podukład nieinercjalny	68
2.7. Energia i materia miastotwórcze	79
2.8. Punkt miastotwórczy i przestrzeń miastotwórcza	86
2.9. Siły miastotwórcze a funkcje miastotwórcze	88
2.10. Punkt miastotwórczy a nisza lokalizacyjna miasta	98
2.11. Bariery przemieszczających się sił miastotwórczych	101
2.12. Nowe i regresywne skupione formy osadnicze	104
2.13. Układ dyssypatywny a układ inercjalny	106
2.14. Uwarunkowania powstawania form zaglomerowanych w ujęciu mechaniczystyczno-termodynamicznym. Próba zarysu teoretycznego	111
3. Rozwój układów zaglomerowanych w ramach tworzących się nowych układów osadniczych. Modele geograficzno-historyczne	123
3.1. Działanie sił ustabilizowanych punktowo	123
3.1.1. Siły dośrodkowe i konsekwencje ich działania w układzie nieinercjalnym	126
3.1.1.1. Aglomeracja powstała w efekcie działania sił dośrodkowych i typy genetyczne zlokalizowanych w niej miast	128
3.1.1.2. Aglomeracja krakowska	134
3.1.1.3. Ośrodek centralny (główny) aglomeracji krakowskiej	140

3.1.1.4.	Ośrodki „przemieszczające się” w aglomeracji krakowskiej	145
3.1.1.5.	Ośrodki „odsunięte” w monocentrycznej aglomeracji krakowskiej	149
3.1.2.	Siły odśrodkowe i konsekwencje ich działania w podukładzie nieinercyjnym	153
3.1.2.1.	Aglomeracja miejska powstała w efekcie działania sił odśrodkowych	154
3.1.2.2.	Konurbacja katowicka	158
3.1.2.3.	Miasta w miejscach uzewnętrznienia się odśrodkowych sił miastotwórczych	165
3.2.	Działanie sił nieustabilizowanych punktowo	170
3.2.1.	Siły przemieszczające się — punktowo zogniskowane i konsekwencje ich działania	171
3.2.1.1.	Aglomeracje-wrota	171
3.2.1.2.	Zarys rozwoju skupienia miast Liw — Węgrów	174
3.2.2.	Siły przemieszczające się — punktowo osadzone i konsekwencje ich działania	177
3.2.2.1.	Aglomeracje kordonowe	177
3.2.2.2.	Zarys rozwoju skupienia miast kordonowych we wczesnonowożytnej Wielkopolsce	178
4.	Rozwój form zaglomerowanych w ramach regresu lub destabilizacji funkcjonujących układów osadniczych. Modele geograficzno-historyczne	187
4.1.	Wprowadzenie	187
4.2.	Siły dośrodkowe i konsekwencje ich działania	189
4.2.1.	Działanie sił dośrodkowych w warunkach utraty funkcji centralnych	191
4.2.1.1.	Zarys rozwoju skupienia miast Skalmierz — Sokołów	192
4.2.2.	Działanie sił dośrodkowych w warunkach translokacji miasta	196
4.2.2.1.	Zarys rozwoju układu Sandomierza w XIII w.	197
4.3.	Siły odśrodkowe i konsekwencje ich działania	201
4.3.1.	Działanie sił odśrodkowych w warunkach utraty funkcji wyspecjalizowanych i translokacji miasta	201
4.3.1.1.	Zarys rozwoju skupienia miast Hel Stary — Hel Nowy	203
4.3.2.	Działanie sił odśrodkowych warunkowanych czynnikami behawioralnymi	206
4.3.2.1.	Zarys rozwoju Ożarowa w epoce wczesnonowożytnej	207
4.3.3.	Działanie sił odśrodkowych w sytuacji zaistnienia bariery politycznej	212
4.3.3.1.	Zarys rozwoju skupień miejskich Ciechanowca i Drohiczyzna	215
Zakończenie		221
Literatura		227
Summary		289
Zusammenfassung		292
Spis rycin		295
Spis tabel		297